

РЕШЕНИЕ

№ 198

гр. Варна, 27.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ ТО, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Светлана Тодорова

Членове: Диана К. Стоянова
Цветелина Г. Хекимова

при участието на секретаря Дарина Б. Баева
като разгледа докладваното от Светлана Тодорова Въззивно гражданско дело
№ 20243100500032 по описа за 2024 година

за да се произнесе взе предвид следното :

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК и е образувано по въззивна жалба вх. № 88775/27.11.2023г., подадена от Г. Г. Д., чрез адв. Л. Г. от САК срещу Решение № 3772/21.11.2023г., постановено по гр.д. № 6175/2023г. по описа на ВРС, 7-ми състав, с което е отхвърлен предявеният иск, на основание чл. 439, ал. 1 ГПК отрицателен установителен иск за приемане за установено в отношенията между страните, че ищецът не дължи на ответника следните суми, за които е издаден изпълнителен лист от 12.08.2015г. по ч.гр.д. № 3882/2015 по описа на Районен съд – Варна: сумата от 615 лв., представляваща главница по договор за кредит от 13.09.2010 г., ведно със законната лихва от 506.10 лв. за периода от 07.04.2015г. до 16.05.2023г. върху главницата; за сумата от 404.03 лв., представляваща договорна лихва за периода от 14.09.2010г. до 06.12.2013 г., както и сумата от 25 лв., представляваща разноски по делото.

Процесуалният представител на въззивника развива доводи, че

първоинстанционното решение е неправилно, постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон, поради което подлежи на отмяна.

За неправилно се счита приетото от съда, че по изпълнителното дело регулярно са подавани молби за извършване на изпълнителни действия, както и са постъпвали суми. Молбите (от 25.07.2017г. и 10.02.2022г.) и постъпилите суми се отнасяли за другия длъжник по делото и са могли да прекъснат давността само за него. Посочва, че молбите са бланкетни и по тях не са заплатени дължимите авансови такси, затова не били в състояние да прекъснат давността. Излага, че с молбата от 10.02.2022г. е поискано насрочване на опис на движимите вещи в дома на длъжниците, което обаче също не било в състояние да прекъсне давността, тъй като не съставлявало изпълнителен способ, а техническа дейност по подготовка на извършване на същинското изпълнително действие. Същевременно нямало данни опис да е насрочван или извършван и да е платена таксата по ТТРЗЧСИ за него. В този смисъл посочва редица решения. Счита, че невалидните и незаконосъобразни процесуални действия не могат да доведат до благоприятни материалноправни последици за упражняващия тези действия. Застъпва становището, че изпълнителните действия, поискани или предприети след настъпването на перемпция, не са годни да прекъснат давността. Намира, че след изтичането на срока за перемпция, изпълнителното дело се прекратява и вече по него не могат да се извършват каквито и да е валидни изпълнителни действия. Затова приема, че давността започва да тече от последното по време валидно изпълнително действие преди настъпването на перемпция. Не споделя тезата, че когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител следва да изпълни искането и това на свой ред прекъсва давността, като единствено следвало да образува новото искане в отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Излага, че процесуалното правоотношение по изпълнителното дело следва да се счита за прекратено едва с влизане в сила на постановлението за прекратяване и в случай, че се приеме, че съдебният изпълнител е длъжен служебно да образува ново изпълнително дело, преди да е влязло в сила постановлението за прекратяване, би означавало, че изпълнителният лист ще бъде изпълнително основание по две паралелно действащи изпълнителни дела. Това разбиране се сочи за недопустимо от процесуална гледна точка и като застрашаващо правната сигурност.

Излага, че молбата за образуване на изпълнително дело следва да съдържа реквизитите на чл. 129 от ГПК, като тя била в нарушение на чл. 127, ал. 1, т. 5 от ГПК и чл. 128 от ГПК, тъй като не е посочено в нея в какво се състои искането, както и липсвали заплатена нова такса за образуване на изпълнително дело и представено пълномощно на процесуалния представител. Счита, че молбата, която се подава по старото перемирано дело не може да се счете като молба за образуване на ново изпълнително дело, тъй като такова искане в нея не било обективизирано.

Твърди, че доколкото с настъпването на перемпцията е налице забрана да се извършват последващи изпълнителни действия, то предприетите такива, не са валидни и се обезсилват по право, поради което и не могат да доведат до прекъсване на давността. В подкрепа на това становище посочва чл. 433, ал. 3 от ГПК и т. 10 на ТР № 2/26.06.2015г. по тълк.д. № 2/2013г. на ОСГТК на ВКС, съгласно които за съдебния изпълнител съществувало задължение служебно да вдигне наложените възбрани и запори при прекратяване на принудителното изпълнение.

Посочва, че прекратяването на изпълнителното производство става по право, като новата давност е започнала да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие. Излага, че съгласно Решение № 37 от 24.02.2021г. по гр.д. № 1747/2020г., г.к., IV г.о. на ВКС валидно е това изпълнително действие, което е било поискано съобразно правилото на чл. 426, ал. 2 от ГПК или чл. 18 от ЗЧСИ. Изразява становище, че за да се прекъсне давността изпълнителното действие трябва да бъде годно основание за събиране на вземането, а сочените в случая действия били предприети в прекратено по силата на закона изпълнително производство, поради което били без правно значение. Счита, че вискателят по изпълнителното дело следва да бъде активната страна и след перемираното на изпълнителното си дело да образува ново, за да може да се ползва от благоприятното за него прекъсване на давността. Обобщава, че всички предприети изпълнителни действия след последното валидно такова от 02.09.2015г. и след настъпването на перемпцията на 02.09.2017г. са невалидни и не притежават правно значение.

При условията на евентуалност, моли да се приеме, че погасителната давност е изтекла в хода на процеса.

Моли за отмяна на решението и за уважаване на иска, както и за присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл. чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата.

В срока по чл. 263, ал.1 от ГПК **е постъпил отговор на въззивната жалба** от въззиваемата страна, с който оспорва въззивната жалба и моли за решение, с което да бъде потвърден първоинстанционният съдебен акт като правилен и законосъобразен. Счита, че при постановяване на решението си ВРС е взел предвид всички твърдения на двете страни, обсъдил е всички възраженията, разпределил е доказателствената тежест и изчерпателно е обсъдил събраните доказателства. Въззиваемата страна намира, че първоинстанционният съд е обсъдил всички действия, извършени по изпълнителното дело и е проследил движението му, като е установил, както поисканите, така и извършените от съдебния изпълнител действия. От приложеното изпълнително дело било видно, че с молбата за образуване (на 02.09.2015г.) било отправено искане до ЧСИ за прилагане на конкретни принудителни действия по отношение на всички задължени лица. Впоследствие с нова молба от 25.07.2017г. било поискано налагане на запор върху откритите банкови сметки на длъжниците и със запорно съобщение от 04.06.2018г. бил наложен такъв запор на банковите сметки на ищеца. Отчетен бил и периодът, през който давностните срокове не са текли – 13.03.2020г. - 20.05.2020г. Излага се, че на 10.02.2022г. вискателят е депозирал нова молба с искане за предприемане на принудителни действия. Въззиваемата страна изразява становище, че при процесуалната активност на кредитора, който е поддържал висящността на изпълнителния процес с регулярни искания за прилагане на нови изпълнителни способи, не следва същият да бъде санкциониран с обявяване на вземането му за погасено по давност, поради евентуално бездействие на съдебния изпълнител или безуспешност на посочения изпълнителен способ. Счита, че в настоящия случай вискателят е имал редовно поискани принудителни действия спрямо въззивника в изпълнителното производство, изпълнени от съдебния изпълнител. Претендира разноси за двете инстанции и прави възражение за прекомерност спрямо претендираните от въззивника разноси за адвокатско възнаграждение.

Страните не са направили искания по доказателствата.

ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД разгледа съдържащите се в жалбата оплаквания, становището на противната страна и с оглед на тях и събраните по делото доказателства, в рамките на правомощията си по чл.269 от ГПК проверява обжалваното решение и основателността на иска, като приема за установено следното :

Правомощията на въззивният съд съобразно разпоредбата на чл. 269 от ГПК са да се произнесе служебно по валидността и допустимостта на обжалваното в цялост първоинстанционно решение, а по останалите въпроси – ограничително от посоченото в жалбата по отношение на пороците, водещи до неправилност на решението.

Постановеното решение е издадено от надлежен съдебен състав, в рамките на предоставената му правораздавателна власт и компетентност, поради което е валидно.

Наличието на всички положителни и липсата на отрицателните процесуални предпоставки във връзка със съществуването и упражняването правото на иск при постановяване на съдебното решение, обуславя неговата допустимост, поради което въззивният съд дължи произнасяне по съществуването на спора.

Предявеният иск е с правно основание чл. 439 ГПК.

Съгласно цитираната разпоредба, длъжникът може да оспори чрез иск изпълнението, като този иск може да се основава само на факти, настъпили след приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание.

За да бъде уважен предявеният иск, ищецът следва да установи по несъмнен начин в условията на пълно и главно доказване твърденията от него обстоятелства, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е било издадено изпълнителното основание, които да водят до погасяване на възможността вземането, предмет на това изпълнително основание, да се събира принудително, в настоящия случай, съгласно въведените факти – перемиране на изпълнителното производство и изтекла пълна 5-годишна давност от датата на последно извършеното изпълнително действие.

Не спори между страните по образуваното гр.д. № 6175/2023г. по описа

на ВРС, че въз основа на издаден изпълнителен лист по ч.гр.д. № 3882/2015г. по описа на ВРС и заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК № 1960/08.04.2015г. по молба с вх. № 1728 от 02.09.2015г. е образувано изп.д. № 973/2015г. по описа на ЧСИ рег. № 719 с взыскател „ЕОС Матрикс“ ЕООД и длъжник А.В.Р. и Г. Г. Р. (ищцата в настоящото производство) за сумите по посочения по-горе изпълнителен лист, изд. по ч.гр.д. № 3882/2015г. по описа на ВРС.

На 25.07.2017г. взискателят депозира по изпълнителното дело молба с вх. № 1767, с искане за налагане на заповед за арест на банковите сметки и движимите вещи и възбрана на недвижимите имоти на длъжниците, като бъде насрочен опис на същите.

На 31.05.2018г. съдебният изпълнител разпорежда налагане на запор на банковата сметка на длъжника Г. Г. Р. в РайфайзенБанк (България) ЕАД след извършена справка в Регистъра на банковите сметки и сейфове. На 04.06.2018г. до РайфайзенБанк (България) ЕАД е изпратено запорно съобщение с изх. № 5112/04.06.2018г.

На 10.02.2022г. взыскателят депозира по делото молба с искане за извършване на запор върху банкови сметки и трудови и други доходи на длъжниците по делото, както и възбрана и опис на недвижимо и движимо имущество в дома на длъжниците. Съдебният изпълнител не е предприемал действия във връзка с исканията на взыскателя, вкл. и до настоящия момент.

В хипотезата на висящ изпълнителен процес, предявяването на отрицателен установителен иск от длъжника, че вземането на кредитора е погасено по давност, цели да установи липса (погасяване) на изпълняемото право, подлежащо на принудително изпълнение, поради настъпил след издаване на изпълнителното основание нов факт и като последица - прекратяване на изпълнителния процес (чл.433, ал.1, т.7 ГПК). Липсата на изпълняемо право отнема материалноправната основа на принудителното изпълнение.

Съгласно чл. 116, б. "в" ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. В изпълнителното производство за събиране на парични вземания може да бъдат приложени различни изпълнителни способи, като бъдат осребрени множество вещи, както и да бъдат събрани множество вземания на длъжника от трети

задължени лица.

Изпълнителният процес съществува само доколкото чрез него се осъществяват един или повече конкретни изпълнителни способи.

В конкретния случай изпълнителното производство по изп.д. № 973/2015г. на ЧСИ рег. № 718 е образувано при действието на ТР №2/26.06.2015г. по т.д. № 2/2013г. на ОСГТК на ВКС, съгласно което прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя и/или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на заповест или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т. н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др. (т.10 на ТР №2/26.06.2015г. по т.д. № 2/2013г. на ОСГТК на ВКС).

В съдебната практика (в тази насока ТР №47 от 01.04.1965г. по гр.д. №23/65г., ОСГК) е установено разбирането, че прекратяването на изпълнителното производство поради перемпция настъпва по силата на закона, а съдебният изпълнител може само да прогласи с постановление вече настъпилото прекратяване предвид осъществяването на относимите правно релеванти факти. Без правно значение е дали съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение и кога ще направи това, тъй като прекратяването на изпълнителното производство става по право.

Перемпцията е без правно значение за прекъсването на давността. Тя има значение при действието на Постановление № 3/1980 г. на Пленума на

Върховния съд, тъй като до обявяването му за изгубило сила новата давност започва да тече от прекратяването на изпълнителното дело и гражданите, съдът и всички други държавни органи следва да съобразяват поведението си с него.

Двугодишният срок за перемпция започва да тече от първия момент, в който не се осъществява изпълнение (включително доброволно, напр. по постигнато споразумение между страните), т.е. осъществяването на всички поискани способи е приключило (успешно или безуспешно) или поисканите не могат да се осъществяват по причина, за която взискателят отговаря – след направеното искане не е внесъл такси, разноски, не е оказал необходимото съдействие и така осуетява неговото прилагане.

Въззивният съд приема установеното с решение № 37 от 24.02.2021г., постановено по гр.д. № 1747/2020г., ВКС, четвърто г.о., което пояснява, че общото между двата правни института – на перемпцията и давността е, че едни и същи факти могат да имат значение, както за перемпцията, така и за давността. Това обаче са различни правни институти с различни правни последици: давността изключва принудителното изпълнение (но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете), а перемпцията не го изключва – обратно, тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки това съдебният изпълнител е длъжен да я зачете.

Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист.

Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело; във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ.

Необразуването на ново изпълнително дело с нищо не вреди на кредитора нито ползва или вреди на длъжника. То може да бъде квалифицирано като дисциплинарно нарушение на съдебния изпълнител,

само доколкото не е събрана дължимата авансова такса за образуване на отделното дело и с това са нарушени канцеларските правила по воденото на изпълнителните дела.

В конкретиката на казуса след наложения заповест на 04.06.2018г. върху банковата сметка на ищцата, други изпълнителни не са заявявани, при което поради настъпила перемция производството по изп.дело е прекратен по силата на закона, считано към 12.08.2020г. (при съобразяване с параграф 13 от ПЗР към ЗИД на 33).

От посочената дата започва да тече нова петгодишна погасителна давност, в хода на която и преди да е изтекла давността, на 10.02.2022г. вискателят предприема действие, с което по силата на тълкувателната постановка по т.10 от на ТР №2/26.06.2015г. по т.д. № 2/2013г. на ОСГТК на ВКС прекъсва теченето ѝ, заявявайки молба за предприемане на действия по налагане на заповест, извършване на опис и възбрана по отношение имуществото на длъжника.

Неоснователно е възражението на въззивника, че по перемирано дело всички извършени изпълнителни действия са без правно значение, тъй като, съгласно касационната практика (решение № 37 от 24.02.2021г., постановено по гр.д. № 1747/2020г., ВКС, четвърто г.о.) съдебният изпълнител, доколкото изпълнителният лист се намира у него, е длъжен да приложи заявените изпълнителни способности, независимо дали е образувал или не ново изпълнително дело.

От датата на заявяване на посочените действия е започнала да тече нова петгодишна погасителна давност за вземанията, предмет на изпълнителния лист, издаден в полза на ищеца, която към момента на настоящото произнасяне не е изтекла.

Като е достигнал до идентични изводи, иският съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да бъде потвърдено.

Липсват данни за сторени от въззиваемото дружеството съдебно-деловодни разноси.

По изложените съображения, **ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД**

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 3772/21.11.2023г., постановено по гр.д. № 6175/2023г. по описа на ВРС, 7-ми състав, с което е отхвърлен предявения, на основание чл. 439, ал. 1 ГПК отрицателен установителен иск за приемане за установено в отношенията между страните, че ищецът не дължи на ответника следните суми, за които е издаден изпълнителен лист от 12.08.2015г. по ч.гр.д. № 3882/2015 по описа на Районен съд – Варна: сумата от 615 лв., представляваща главница по договор за кредит от 13.09.2010 г., ведно със законната лихва от 506.10 лв. за периода от 07.04.2015г. до 16.05.2023г. върху главницата; за сумата от 404.03 лв., представляваща договорна лихва за периода от 14.09.2010г. до 06.12.2013 г., както и сумата от 25 лв., представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____